

Judikatūras krājums

Lieta C-277/11

M.

pret

Minister for Justice, Equality and Law Reform u.c.

(*High Court* (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kopējā Eiropas patvēruma sistēma — Direktīva 2004/83/EK — Bēgļa statusa vai alternatīvā aizsardzības statusa piešķiršanas nosacījumu obligātie standarti — 4. panta 1. punkta otrais teikums — Dalībvalsts sadarbība ar pieteikuma iesniedzēju viņa pieteikuma atbilstošo elementu novērtēšanā — Piemērojamība — Pēc lūguma piešķirt bēgļa statusu noraidīšanas īstenotās valsts procedūras alternatīvās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai likumība — Pamattiesību ievērošana — Tiesības tikt uzklausītam

Kopsavilkums – Tiesas (pirmā palāta) 2012. gada 22. novembra spriedums

Robežkontrole, patvēruma un imigrācija — Patvēruma politika — Bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss — Direktīva 2004/83 — Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru ievieš divas atsevišķas un secīgas procedūras, lai izvērtētu patvēruma pieteikumu un alternatīvās aizsardzības pieteikumu — Pienākums nodrošināt tiesības tikt uzklausītam katrā no šīm procedūrām

(Padomes Direktīvas 2004/83 4. panta 1. punkts)

Prasība sadarboties attiecīgajai dalībvalstij ar patvēruma meklētāju, kas ir ietverta Direktīvas 2004/83 par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu, 4. panta 1. punkta otrajā teikumā, nevar tikt interpretēta tādējādi, ka gadījumā, kad ārvalstnieks vēlas saņemt alternatīvās aizsardzības statusu pēc tam, kad viņam ir ticis atteikts bēgļa statuss un kad kompetentā valsts iestāde ir paredzējusi noraidīt arī šo otru pieteikumu, šai iestādei pirms lēmuma pieņemšanas ir jāinformē attiecīgā persona par viņa pieteikuma noraidīšanu, kā arī par argumentiem, ar kuriem tā vēlas pamatot šo noraidījumu, lai ļautu šim pieteikuma iesniedzējam izteikt savu viedokli šajā ziņā.

Taču runājot par valsts sistēmu, kurā ir paredzētas divas atsevišķas un secīgas procedūras, lai izvērtētu attiecīgi patvēruma pieteikumu un alternatīvās aizsardzības pieteikumu, iesniedzējtiesai ir jārūpējas par to, lai katrā no šīm procedūrām tiek ievērotas pieteikuma iesniedzēja pamattiesības un it īpaši tiesības tikt uzklausītam tā, ka viņš var atbilstoši izteikt savus apsvērumus pirms ikviena lēmuma pieņemšanas, ar kuru viņam netiek piešķirta lūgtā aizsardzība. Šādā sistēmā fakts, ka attiecīgā persona jau ir tikusi likumīgi uzklausīta viņa pieteikuma par bēgļa statusa piešķiršanu izskatīšanas laikā, nenozīmē, ka šo prasību var neņemt vērā pieteikuma par alternatīvo aizsardzību izskatīšanas procedūrā.

Faktiski Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41., 47. un 48. pantā paredzētās tiesības tikt uzklautam visā procedūras laikā ir piemērojamas jebkurā procedūrā, kuras dēļ var tikt pieņemts personai nelabvēlīgs lēmums, un pat tad, ja piemērojamajā tiesiskajā regulējumā šāda prasība nav skaidri paredzēta. Līdz ar to šīs tiesības ir piemērojamas visā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūras, ko īsteno kompetentā valsts iestāde saskaņā ar kopējās Eiropas patvēruma sistēmas ietvaros pieņemtajiem noteikumiem, laikā. Gadījumā, ja dalībvalsts ir izvēlējusies ieviest divas atsevišķas un secīgas procedūras, lai izvērtētu patvēruma pieteikumu un alternatīvās aizsardzības pieteikumu, ir svarīgi, ka attiecīgās personas tiesības tikt uzklautam, ņemot vērā to fundamentālo raksturu, tiek pilnībā nodrošinātas abās no šīm procedūrām.

(sal. ar 74., 82., 85., 86., 89., 91. un 95. punktu un rezolutīvo daļu)